

Tvornica učil in šolskih potrebščin.

Usmrčene živali, posebno ptiči, ki nam jih pošiljajo šole v nagačenje, nikdar niso pravilno pakirane in pridejo v takem stanju do nas, da jih skoro ne moremo nagačiti. — Če jih pa nagačimo, niso lepe.

Tudi pridejo take pošiljke navadno prepozno in je mrtva žival prestara in že precej razpadla. Ker je marsikakega objekta škoda, podajam sledeča navodila za pošiljanje:

1. Žival naj bo kolikor mogoče malo poškodovana. Ko se jo ustrelji, naj se po možnosti zbere tudi vse eventualne odletelo perje in se ga naj priloži pošiljki.

2. Če se objekt pošlje šole drugi dan (ali sploh ne takoj) naj se ga obesi za eno nogo potom vrvice na hladen zračen prostor, v kljun ali gobec naj se zatači nekoliko vate ali mehkega filtrirnega papirja. Ravno tako naj se zamaši tudi luknje v koži, ki jih je povzročil strel.

3. Ko se objekt pakira, naj se vzame zaobjček iz lesa ali iz kolikor mogoče trde (debele) lepenke, ki naj bo velik, kakor je žival iz iztegnjenim (ne zvitim ali vpognjenim) vratom. Noge naj se popravi v čim naravnejšo lego, nad rano naj se položi filtriran papir, da se perje ali dlaka v bližini ne umaže, perje in dlaka naj se pa poravnata, da ni žival zmršena ali da se ne zruši z obrnjenim perjem. Potem se naj objekt zavije v mehak papir, položi v zaboj in tako založi s predvornim, lesno volno, papirjem ali kaj podobnega, da se ne more premikati, paket pa se naj odpravi kakor običajno.

Pošilja naj se na Tvornico učil in šolskih potrebščin v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6.

Obenem prosimo za čim pridnejše pošiljanje raznih objektov, ne samo v nagačenje in proti vrnitvi, temveč tudi za našo zalogo. Le tako moremo upati, da se ta prepotreben zavod razvije do višine, ki je potrebna, da zadosti vsem obilnim naročbam in potrebam naših šol.

M. Zor.

Gibanje učiteljske omladine.

—**Uč. 6. sestanek učiteljskega naraščaja v Mariboru** se je vršil dne 7. februarja 1925 v 1. a razredu deške gradnjske šole. Sestanek je otvorila tov. predsednica Vida Pivko s pozdravi na vse navzoče in predala besedo tov. strokovnemu učitelju A. Skali. — Predavatelj je uvodoma omenil, da se bomo tekom svojega službovanja večkrat ustavili v razredu pred otroci, ki ne bodo mogli slediti svojim sošolcem, bodo zaostali, pa ne radi vidne bolezn ali lenobe, in običali v istem razredu morda vso šolsko dobo. Uganka nam bodo, ker ne bomo vedeli, zakaj so taki, kaj je z njimi in kako bi jim naj pomagali. Toda pomagali bi jim radi in hoteli bi dognati, zakaj so zaostali v razvoju. Pogovoriti se bo treba o njegovem rojstvu in predšolskem razvoju s starši in posvetovati se z zdravnikom, da bomo lahko sklepali, zakaj so taki. Predavatelj nam je na nekaterih vzgledih iz svoje prakse pokazal, kako se iz razgovora s starši in iz zdravniškega izvida da sklepati na činitelje, ki povzročajo zaostalost v razvoju. Predstavil nam je otroka živčno bolnih staršev in sodnikov, opozarjal na morebitne posledice krvnega sorodstva in nezakonskosti. Kazal je na otroke kroničnih alkoholikov, morfinistov, kokainistov in onih, ki zastrupljajo sebe ali otroke z opijem (makom), dalje na otroke iz tuberkuloznih rodbin. Nato je govoril o drugih činiteljih in pokazal, kakšni so lahko otroci, ako trpe blagoslovljene matere od pomanjkanja prehrane, ako mati oslabi vsled pogostih porodov, ako se matere v blagoslovljenem stanju duševno razburjajo in žive v strahu in bojazni (vojni otroci). Seznanili smo se z otroci, ki so zaostali v razvoju vsled predolgega ali težkega poroda, ki so trpeli od vnetja, vodenitve možganske opne in delov možganov, ali od nalezljivih bolezni, od vnetja srednjega ušesa. Spoznali smo rahitične otroke, otroke, ki so v prvi dobi prestali razne poškodbe zlasti na glavi. Dalje otroke, ki trpe vsled nepravilnega iztoka notranjih žlez, kakor: golša, modo, soobist, hipofiza; otroke, ki trpe vsled raznih izrastkov in tvorbo v nosu ali v grlu, in otroke, ki so podvrženi krčem ali padavici. Ob sklepu tega poglavlja o činiteljih, ki povzročajo, da otroci zaostanejo v razvoju, je navedel predavatelj sliko z neke šole,

na kateri je bilo preiskanih 65 zaostalih otrok. 27 je bilo deklet in 38 dečkov. Bili so iz 59 družin, ker v 6 slučajih sta bila po dva otroka iz ene družine. Otroci so bili po večini od ubožnih staršev, le v par slučajih so bile razmere doma ugodnejše. Teh 59 družin je imelo 385 otrok, od katerih jih je že umrlo 74. Po izjavah staršev in zdravniškem pregledu se je dalo sklepati v 8 slučajih na dedno živčno obremenitev, v 30 slučajih na kroničen alkoholizem, v 1 slučaju na sifiliso, v 9 slučajih na tuberkulozo; 25 otrok je imelo rahitične znake, 5 škrofulozo, 6 vnetje ušesa, 5 kratkovidnih, 3 so škilili, 1 gluhomem, 20 nepravilen govor, 2 pritlikavca, 8 krče, 5 jih je kričalo po noči, 10 z epileptičnimi napadi, 2 vnetje možgan, 1 polipe, 8 golša, 15 otečene žleze na vratu, 4 zastrupljeni z morfinom in makom, 2 volčje žrelo, 10 glavobol, 14 poškodbe na glavi, 1 kilo; 10 otrok je bilo nezakonskih. — Zanimanje za to snov je bilo med poslušalci veliko. Ob sklepu je mnogi tovariš vprašal predavatelja po tem ali onem. Zlasti sta pričali o posebnem zanimanju za snov vprašanji tovarišice in tovariša: Kako je mogoče, da se duševno zaostali otroci še kaj navadijo? in kako je treba s takimi otroci postopati v šoli? Ker odgovor na ti dve vprašanji zahteva več časa, je sklenil predavatelj, da bo o tem govoril v soboto, dne 21. februarja t. l. na sedmem sestanku. Predseduje tovariš Ranil, zapisnik vodi ta tov. Binči Stante in Stanič J. Na svidenje! — Vera Črnigoj — Bajde Oton.

Splošne vesti.

— **Tudi centralno glasilo UJU je proti sedanjemu premeščanju učiteljstva.** »Narodna Prosveta« prinaša v 10. številki uvodni članek »Učiteljska premeščanja«, v katerem se obrača do gosp. ministra prosvete, naj sejenja z učiteljskimi premeščanji in apelira tudi na podrejene odločujoče faktorje, naj mu ne pošiljajo predlogov za premeščanje stalnega učiteljstva, ker končno le on nosi odgovornost pred javnostjo in zgodovino, kot čuvár zakona, za vsa ta dejanja. »Prosveta« opozarja na specialne zakone, ki jamčijo učiteljsko stalnost in navaja, da je bilo od 305 premeščenj v zadnjem času 191 po službeni potrebi oziroma iz službenih ozirov. Dalje pravi: »Kakor je razvidno učiteljska mesta sedaj niso več sigurna, niso stalna. Tako veliko število premeščenj je v načelu pogrešno z ozirom na položaj učiteljske službe v zvezi s stalnostjo mesta. Premeščanja so, bodisi po čl. 71. ali 37. pogrešna, ker se vrše med šolskim letom, posebno v zimskem času, za kar ni službenih ozirov. Še manj službene potrebe, temveč se zgolj lahko smatra kot kazni. Ta pa vzbujajo zle posledice: mržnjo, gnev, razočaranje, izgubo volje za delo in ustvarjanje mučne vere v nepravilnost, v maščevanje in podcenjevanje. Premeščanja so v zvezi z velikimi materialnimi in moralnimi posledicami. Moralno trpi deca in družina in materialno vsi, posebno ker se imovina učiteljstva kreče od problematične vsotice do ničesar. Poznano je iz prošlosti, do kakih nevolj je došlo med učiteljstvom v Srbiji, dokler ni dobilo službene stalnosti. Mi nečemo braniti onih, ki so krivi kakih pregreškov, samo naj se vsaka stvar vestno ugotovi. Zato se mi nadejamo, da bodo ta premeščanja prenehala in da se stalno učiteljstvo pusti pri miru, da deluje v svoji šoli in na kulturnem polju med narodom.« — Tako centralno glasilo UJU, kar odgovarja popolnoma misli zadnjih naših izjav in pričakujemo od vodstva naše centrale, da bo v istem smislu tudi posredovalo na merodajnem mestu, pri g. ministru prosvete in mu tolmáčilo, da je obča želja učiteljstva v državi priti do mirnega, pozitivnega poklicnega, kulturnega in prosvetnega dela.

— **Pravilnik za prosvetne inšpektorje in nadzornike.** V prosvetnem ministru so pravkar dogotovili pod vodstvom načelnika O. N. g. Markovića pravilnik za prosvetne inšpektorje in šolske nadzornike, ki bo veljal za vso državo, z njim se odredi kompetenca obl. prosv. inšpektorjem, obl. šol. nadzornikom, srezkim nadzornikom, šolskim upraviteljem ter se izjednačijo prava in dolžnosti nastavnikov. V kolikor smo poučeni, se to urejuje na osnovi srbskega zakona o narodnih šolah; čin. zakona in specialnih pokr. zakonov.

— **Nacrta šolskega zakona za osnovne šole** je g. minister prosvete izročil UJU, da ga prouči in stavi vzajemno z vsemi poverjeništvu svoje pripombe.

— **Izenačenje meščanskih šol.** Z odlokom O. N. Br. 5474 so izdana pravila za končni izpit na meščanskih šolah. Redovanje na meščanskih šolah je izenačeno z osnovnimi ter je urejena tudi taksa za privatne izpite na meščanskih šolah, t. j. izenačena z ostalimi pokrajini.

— **Namesčenje učiteljstva (Dopis)** je zelo težavno delo, tembolj, ko se na sama službena leta absolutno ne more gledati, ampak naj pride v prvi vrsti v poštev delavnost in sposobnost. Danes hočem opozoriti na neko zelo važno zadevo. Učitelji, ki so namesčeni blizu svojega doma, odhajajo redno po pouku takoj domov. Tako se zgodi, da so šole ob četrtkih, nedeljah in praznikih popolnoma zapuščene. To sicer nasprotuje čl. 103. čin. zakona, a če bi ne bilo zabranjeno, bi se v bodoče moralo zabraniti. Pri tem trpi šola v veliki meri, zlasti tam, kjer učitelj(ica) dnevno zapusti šolo. V bodoče se naj namesča učiteljstvo doma ali pa tako daleč od doma, da ne bo hodil vedno domov, oziroma se bo moral izvajati čl. 103. Te besede bodo marsikatero razburile, priznati pa mora, da je prva šola, potem šole osebnost.

— **Kratki rok razpisov služb.** Pri prosvetni upravi se je udomačila navada, da se službe razpisujejo s prav kratkim rokom samo v »Uradnem listu«, ki ga šole v oddaljenih krajih, s slabšo poštno zvezo, dobe čisto šele, ko je rok že potekel.

— **Razpisi učnih mest na osnovnih šolah.** Kakor razvidimo iz »Uradnega lista« št. 18, so razpisana v ljubljanski oblasti sledeča mesta: na Raki, mesto upravitelja; v Žireh, mesto upravitelja; v Orehoviči, mesto upravitelja; v Trebnjem, mesto upravitelja. Prošnje morajo biti vložene do 28. februarja.

— **Raka.** K tozadevni notici okrajnega učiteljskega društva za krški okraj v 6. številki »Učit. Tovarša« dne 12. t. m. sporočamo, da znaša članarina letno: za redne člane 110 Din, za učiteljice, poročene z državnimi uradniki 40 Din, za učiteljice ženskih ročnih del 70 Din. Tukaj ni všteta članarina, ki pripada domačemu okrajnemu društvu.

— **Odlikovanje dveh zaslužnih mož.** Dne 14. februarja se je vršila v narodni šoli v Pragerskem zelo lepa slavnost. Dvema borcema na prosvetnem in narodnem polju, g. F. S. Segulu, župniku v pok. v Pragerskem in g. Josipu Sabatiju, nadučitelju v pok. v Zgornji Polskavi, je izročil odlikovanje sv. Save srezki poglavar g. Ivo Poljanec po krasnem govoru ob navzočnosti srezkega šolskega nadzornika g. Lichtenwallnerja, narodnega poslanca g. dr. Pivka, časnikarja dr. Reismanja, skoraj celokupnega učiteljstva slovenbistriškega okraja ter domačih okoliških županov. Zahvalni govor g. Segule, v katerem je v izbranih besedah izražal zvestobo državi, spoštovanje vsaki državni oblasti, ljubezen pa kralju Aleksandru in njegovemu presvitemu očetu, je izjavil v oči poslušalcev marsikako solzo ginjenja in svetega navdušenja. Zbrano učiteljstvo je zapelo »Bože pravde«, godba spodnjepolskavske požarne brambe pa je zaigrala »Lepo našo domovino«. Nato je g. nadzornik Lichtenwallner v krasnem govoru orisal 47-letno plodono delovanje odlikovanca gosp. nadučitelja Sabatija kot vzor učitelja-vzgojitelja, ki je vse svoje življenje posvetil v prid svojemu bližnjiku in svojemu narodu. Nato je povzel besedo g. dr. Pivko kot predsednik »Jugoslov. čehoslov. vaške lige« v Mariboru ter je pozdravil g. župnika Segulo, ki je že pred mnogo desetletji deloval v istem smislu, v katerem deluje sedaj liga. Govornik je orisal trnjevo pot časnikarja v avstrijskih časih, h katerim je spadal i slavilnec kot dolgoletni urednik lista »Südsteirische Post«. Nastopili so nato župani domačih in okoliških občin, ki so čestitali slavljencema na zaslužnem odlikovanju. Pri tem smo občudovali fini, dostojanstveni nastop naših slovenskih kmetov, spominjajoč se pesnikovih besed: »Čast očine je slovenski oratar.« Zahvalni govor g. nadučitelja Sabatija je pričal o idealnem razmerju med slavljencem in občani, ki jih je — razen najstarejših — vzgojil sam. V imenu učiteljstva je nato čestital g. Sabatiju podpredsednik tov. Rainer v kratkih, a presrečnih besedah, na kar se je zaključila slavnost v šoli, a se je nadaljevala pri banketu v Dolničarjevi restavraciji z običajnimi napitnicami. Razšli smo se z iskreno željo, naj bi slavljenca preživela še mnogo mirnih, srečnih let med ljudstvom, ki naj jima

lajša dni starosti, saj sta za njega žrtvovala svojo mladost in svoja najboljša leta.

— **NABIRALCEM NAROČNIKOV »ZVONČKA«.** Nekaterim šolskim vodstvom pa tudi tovarišem in tovarišicam smo poslali po več izvodov »Zvončka«, 3.—4. številke in to kljub temu, da niso naročili nobenega izvoda II. zvezka. Smatramo jih še vedno za svoje dobre agitatorje in jih prosimo še vnaprej njihove naklonjenosti. Če bi pa kdo nikakor ne mogel razpečati prejetih izvodov, naj nam jih vrne na naše stroške.

Pozivljamo ponovno vse naše članstvo, naj nas krepko podpira pri širjenju našega mladinskega lista »Zvonček«.

Upravnik.

— **Poročila se je tovarišica gđ. Vida Zupančičeva iz Motnika z g. Zdravkom Hribovšekom od ondot. Obilo sreče mlademu paru!**

— **II. književna tombola Jugoslovenske Maticice.** Do 15. t. m. so bile izžrebane sledeče številke: 45, 90, 4, 63, 66, 9, 88, 65, 48, 25, 38. S temi številkami so bile zadete vse ambe terne in deloma tudi kvaterne. Vendar pa niso izčrpani še vsi dobitki za kvaterne. Zato se je danes izžrebalo še dve številki, in sicer 74 (sedemdesetštiri) in 42 (štiridesetdva). Kdor je s temi in prejšnjimi številkami zadel kvaterno (štiri številke v eni vrsti), naj pošlje svojo tablico Pokrajinskemu odboru Jugoslovenske Maticice v Ljubljani. Pred škofijo 21, in sicer najkasneje do 28. t. m. Za slučaj, da bo sedaj zadetih več kvatern, kakor pa je še preostalih dobitkov, se bo tega dne vršilo podrobno žrebanje med vsemi pokrajinskemu odboru vpslanimi tablicami. Številke za činkvine pa bodo objavljene dne 1. marca.

— **II. književna tombola Jugoslovenske Maticice.** Opozarjamo ponovno, da so bile do 14. t. m. izžrebane sledeče številke: 45, 90, 4, 63, 66, 9, 88, 65, 48, 25 in 38. Kdor je s temi številkami zadel kvaterno (štiri številke v eni vrsti), naj pošlje tombolsko karto Pokrajinskemu odboru Jugoslovenske Maticice v Ljubljani, in sicer najkasneje do 21. t. m. Dne 22. t. m. bodo objavljene številke za činkvine.

— **Tovariš P. P.** bi rad popolnil svojo zbirko »Ljubljanskih Zvonov«, in sicer mu manjkajo letniki: 1888, 1894, 1895, 1896, 1898 in 1916; manjka mu dalje številka 12, letnika 1886. — Kdor bi bil voljan odstopiti proti odkupnini (Din 100 za letnik) katerega gori navedenih letnikov, naj to javi našemu uredništvu.

— **Imeniki članov »Ljubljanskega učiteljskega društva«.** Vse tovariše-poverjenike, ki še niso poslali imenika svojih članov, prosim nujno, da to čimprej store, ker moram tudi jaz predložiti društveni imenik poverjeništvu, za kar so me že ponovno terjali. — Imenika še niso poslali: gluhomemnica, manjšinska šola, osnovna in meščanska šola pri Sv. Jakobu, šola na Barju, pobiljševalnica in srednja tehnična šola. Prosim še enkrat: pošljite takoj! — L. Marók, I. m. d. o. šola na Ledini.

— **Odbor »Društva za raziskavanje jam«** vabi vse prijatelje prirode, da pristopijo k društvu ter ga podpirajo moralno in materialno. Letni prispevki rednih članov znašajo 10 Din, podpornih 50 Din, ustanovniki plačajo 1000 Din naenkrat ali v letnih obrokih. Predsednik M. Hafner, notar (Miklošičeva cesta št. 6), tajnik dr. R. Kenk (Univerza, zool. institut), blagajnik inž. J. Turk (Kemijisko preizkuševališče, Dunajska cesta 38).

— **Samo 32% vseh šol,** ki se nahajajo na teritoriju ročnih zemljevidov Pohorje in Slovenske gorice, katera je založil »Učiteljski dom« v Mariboru, je dosedaj naročilo ta zemljevida za svoje učence. Med njimi so prav častno zastopane posebno eno in dvorazrednice, medtem ko pogrešamo zlasti mnogo večrazrednic. Te številke so zanimive in mnogo povedo. Ali je ostalih 68% tako naprednih, ali pa tako nazadnjaških, da ne upeljejo teh zemljevidov pri domovnanstvenem in zemljepisnem pouku, ki sta tako potrebna kakor knjiga pri čitanju?! — S tem bi si olajšali pouk in dosegli boljše uspehe, na drugi strani bi pa lahko koristili »Učiteljskemu domu«, ako bi bilo vsaj nekaj dobre volje pri teh 68%.

— **Kuharske bukvice za kmečke žene in dekleta.** Izdala kmetijska tiskovna zadruga v Ljubljani, Cena 6 Din. To praktično knjižico, ki jo je spisal naš tovariš prav toplo priporočamo podeželskim tovarišem in tovarišicam, zlasti kuharjem-samoukom. Pisana je poljudno in prilagojena popolnoma kmetijskim razmeram glede pridelkov in načina priprave. Prepričani smo, da se bo razširila hitro med kmetijskim ljudstvom, ki po večini zara-

di neznanja ne uživa takšne hrane, kakoršno bi lahko, če bi gospodinje vsaj malo kje čitale o pripravi raznih jedi. Naroča se v Učiteljski knjigarni.

— **Članstvu okrajnega učiteljskega društva Ljubljana okolica.** Odposlal sem vsem tovarišem in tovarišicam opomne, da čimprej poravnajo zaostalo članarino za leto 1923. in 1924. Tudi je prejela že večina šolskih upraviteljev oziroma poverjenikov izkaze (nabiralne pole) in 6 položnic za pobiranje oziroma pošiljanje članarine; ostali prejmejo te tiskovine še v tekočem mesecu. — **Blagažnik.**

— **Radio-Balsamica** i Odluka Engleskih Vlasti o tome leku protiv reumatizma. Na osnovu mišljenja nadležnih vlasti o ovome leku izdat je patent u ime engleskog Kralja Džordža V. a sa pozdravom pronalazaču Dr. Ivanu Rahlejevu. U tome patentu je ovaj lek pohvaljen kao osobito koristan za lečenje reumatizma, te je zato dozvoljena prodaja ovog leka u celoj Engleskoj. Tim povodom da su sve zakonske povlastice u korist pronalazača Dr. Rahlejeva i u samoj povelji izrično je naznačeno da će svi pokušaji falsifikata ili podražavanja ovog leka biti stroga kažnjivi. Naročito je važno to što ovaj lek uvek izrađuje sam njegov pronalazač, Dr. Ivan Rahlejev i to u svojoj laboratoriji sasvim moderno uređenoj, te se s toga ovaj lek uvek može dobiti u dobro očuvanom stanju u samoj laboratoriji, koja se nalazi u Beogradu u Kosovskoj ul. 43. Isto tako laboratorija prima i rvi brzo i tačno sve narudžbine ovoga leka i sama ih prema datoj adresi otporavlja. Uspeh do sada postignut u lečenju ovim lekom jeste vrlo velik jer su se mnogi reumatični bolesnici u našoj zemlji izlečili ovim lekom posle upotrebe od dve do tri boce. Sem toga ovaj lek ne samo je patentovan u našoj zemlji, već je patentovan i u dvadeset i devet stranih država u kojima se također prodaja.

Imenovanja in napredovanja.

— **Učiteljska imenovanja in premešitve.** Po čl. 52. oziroma 71. so nameščeni: V št. Vidu nad Ljubljano: za šolskega upravitelja **Ivan Šmajdek**, šolski upravitelj na Krtini. Pri Sv. Juriju pod Kumom: za šolskega upravitelja **Karol Rostohar**, šolski upravitelj v Cerkljah ob Krki. V Grahovem: za šolskega upravitelja **Fran Mercina**, šolski upravitelj v Tribučah. V Gorjah pri Bledu: za stalno učitelico **Terezijo Jalen**, učiteljica na Koroški Beli. V Zameškem: za šolskega upravitelja **Josip Sigmund**, šolski upravitelj v Starem bregu. V Vojniku: za ravnateljca meščanske šole **Melhijor Rismal**, strokovni učitelj istotam.

— **Imenovanja na državnem moškem učiteljskem v Ljubljani:** za stalnega profesorja **Nande Marolt** in za stalnega učitelja glasbe **Emil Adamič**.

Obrambni vestnik.

— **Dopisniku kratkih možgan v »Narodnem dnevniku«**, št. 18., ki trdi, da so naši članki glede premeščenj samo hinavščina, ker na drugi strani za članki objavljamo premeščenja, naj omenimo to, da četudi »Tovariš« ne bi priobčil premeščenj, bi bila ista prav tako veljavna, ker »Učit. Tov.« niso »Službene Novice«, ki uradno objavljajo premeščenja in s katerih objavo postane premeščenje pravomočno. Naša časniškarska dolžnost pa je, da informiramo naše članstvo o vseh dogodkih na šolskem polju in tudi o imenovanjih, najsi se potem strinjamo z njimi ali ne. Po logiki brihtnega dopisnika bi tudi dr. Koroščevih imenovanj ne bi smeli priobčevati in vendar smo jih, daš se nismo strinjali z njimi. Dopisnik »Narodnega dnevnika« je ali tako neumen, ali hudoben ali pa hinavski, vreden značajev, ki se zbirajo tam okoli, da napiše tako budalost.

Naša gospodarska organizacija.

— **g Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta** sta darovala: Učiteljsko društvo za novomeški okraj 200 Din in Slava Vidmarjeva, učiteljica v Leskovcu pri Krškem, 7% državno obveznico s petimi zapadlimi kuponji v skupnem znesku 117.50 Din. Prisrčna hvala! V tekočem letu je došlo daril 3182 Dni.

— **g Učiteljski dom v Mariboru.** Članarina in darila: Deška osnovna šola v Studencih pri Mariboru 80 Din; Deška osnovna šola II. v Mariboru 50 Din; Rode Viktor, strokovni učitelj v Mariboru

20 Din; učiteljsko društvo za mariborski šolski okraj 1000 Din; Anton Volavšek, šolski upravitelj pri Sv. Emi 10 Din; učiteljsko društvo za Maribor in bližnjo okolico od prebitka iz društvene blagajne 150 Din; Marica Paulšek, učiteljica ženskih nočnih del, Rače, 20 Din; mestna dekleška osnovna šola v Ptuj 80 Din; šol. uprav. pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu 30 Din; učiteljsko osnovne šole na Sladkem vrhu 30 Din; Zupanek Rudolf, šolski upravitelj v Novi cerkvi pri Vojniku 1 obveznico 7% državnega posojila à 100 Din (IX. 22); učiteljsko mestne dekleške osnovne šole v Celju 50 Din. — Vsem darovalcem iskrena hvala! — M. Kožuh, blagažnik.

— **g Učiteljska samopomoč.** Dne 9. februarja 1925 je umrla članica Kristina Berthold, učiteljica na Pilstanju. Prispevek za ta — 95. smrtni slučaj bodo plačali člani na položnicah s prihodnjim smrtnim slučajem. — Društvo ima danes 832 vpisanih članov, čez 100 na prijavljenih in sprejetih. — Novi priglasienci naj navedejo sledeče podatke: Krstno in rodbinsko ime, stan, rojstni datum (dan, mesec, leto), rojstni kraj in bivališče (naslov). Če manjka le eden teh podatkov, mora upravnik povpraševati, iskati in pisati okrog. To povzroča precej dela, zamude časa in nepotrebnih stroškov za poštnino. Ne pozabite priložiti za odgovor Din 1 znamko! V letu 1924. je izdalo društvo za poštnino Din 1246.72, a prejela na ta račun komaj nekaj nad polovico. — Prav vljudo prosimo vse člane, ki nam še kaj dolgujejo, da te zneske poravnajo s 1. marcem. Prihranijo nam veliko dela, olajšajo evidenco in store svojo člansko dolžnost.

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Vabila:

— **MOKRONOŠKI UCITELJSKI KROŽEK** zboruje v soboto, dne 7. marca t. l. ob 10. uri v mokronoški šoli. Dnevni red: 1. Poročilo predsedstva. 2. Poročilo o občnem zboru okrajnega učiteljskega društva (tov. Brezovar). 3. Prirodopis v osnovni šoli (Slava Benedičič). 4. Nagrobni spomenik pok. nadučitelju Lavriču. 5. Določitev kraja, teme in časa za prihodnje zborovanje. 6. Slučajnosti. Udeležba za vse člane obvezna. Odsotnost se mora opravičiti in priložiti 25 Din v smislu sklepa okrajnega učiteljskega društva. Radi kosila treba naprej javiti šolskemu upravljatstvu v Mokronogu.

— **SLOVENJEBISTRIŠKO UCITELJSKO DRUŠTVO** je preložilo svoj občni zbor na dan 7. marca 1925. Vrši se v Slov. Bistrici na deški šoli po za občne zbere običajnem vzporedju. — R.

— **UCITELJSKO DRUŠTVO ZA OKRAJ SLOVENJGRAD** zboruje glasom društvenega sklepa v četrtek, dne 5. marca 1925 ob 9. uri v Slovenjgradu s sledečim vzporedom: 1. Zapisnik zadnjega zborovanja. 2. Dopisi, društvene in stanovske zadeve. 3. Predavanje. 4. Slučajnosti. K polnoštevilni udeležbi vabi predsednik.

— **UCITELJSKO DRUŠTVO ZA POLITIČNI OKRAJ LJUTOMER** ima svoj redni občni zbor v soboto, dne 7. marca 1925 ob 10. uri v Gornji Radgoni. Dnevni red: 1. Odboritev zapisnika. 2. Došli dopisi. 3. Poročilo društvenega odbora in računskih pregledovalcev. 4. Volitev novega odbora in računskih pregledovalcev. 5. Določitev društvene članarine. 6. Predlogi in nasveti društvenikov. 7. Predavanje tov. Koprivca: Deklog šolskega voditelja. (Nadaljevanje). 8. Slučajnosti. Udeležba je obvezna! Odsotnost se mora opravičiti! — Ob 9. uri se vrši odborova seja z zelo važnim dnevnim redom, katere se naj razen odbornikov udeležijo tudi njih namestniki in pregledovalci računov! — Tovariše šolske voditelje vljudo prosim, da na račun letošnje članarine poberejo vsaj znesek po 50 Din in ga izroče tov. blagajniku! — Mavrič

— **UCITELJSKO DRUŠTVO ZA OKRAJ MURSKA SOBOTA** bo imelo svoj občni zbor v soboto, dne 7. marca t. l. točno ob 10. uri na državni osnovni šoli v Murški Soboti. Dnevni red: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Poročila društvenih funkcionarjev. 4. Volitev odbora. 5. Prof. dr. Maks Robič: »O Kantu«. 6. Določitev delegatov za pokrajinsko skupščino. 7. Predlogi in nasveti. 8. Slučajnosti. Na polnoštevilno udeležbo vabi odbor.

— **UCITELJSKO DRUŠTVO ZA KOČEVSKI OKRAJ** ima svoj redni občni zbor v soboto, dne 7. marca ob 9. uri dopoldne v Ribnici na deški osnovni šoli. Dnevni red: 1. Došli dopisi. 2. Poročilo o zadnji seji širšega sosveta UJU v Ljubljani (tov. Ločniškar). 3. Občni zbor društva z običajnim dnevnim redom. 4. Predavanje: Komunizem v teoriji in praksi (predava abs. jur. g. Stojan Bajč). Dolžnost nas veže, da se udeležimo vsi zborovanja. Radi železniških zvez je pričetek zborovanja točno ob 9. uri. Kosilo je priglasiti tov. A. Luliku, učitelju v Ribnici.

— **BELOKRANJSKO UCITELJSKO DRUŠTVO** zboruje v soboto, dne 7. marca 1925 ob 13. uri v Črnomlju s sledečim dnevnim redom: 1. Odboritev zadnjega zapisnika. 2. Poročilo predsedstva. 3. Iz potovanja na Plitvička jezera — poročata tovariš Mrovlje. 4. Odnos duhovnika i učitelja prema narodu — poročata tovariš Živojinović. 5. Slučajnosti. — Odbor.

— **REDNI OBČNI ZBOR UCITELJSKEGA DRUŠTVA ZA KOZJANSKI OKRAJ** se vrši v sredo, dne 4. marca 1925 ob 10. uri v šoli v Kozjem. Dnevni red: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Poročilo tajnika in blagajnika. 4. »Nova pota zgodovinske vede«, poročata tov. Hernauss. 5. Volitev. 6. Slučajnosti. Udeležba obvezna. — Odbor.

— **UCITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBORSKI ŠOLSKI OKRAJ** zboruje v soboto, dne 7. marca t. l. ob 10. uri v »Narodnem domu« v Mariboru po običajnem dnevnem redu. Referent tovariš Čiček o rimsko-keltskem taborišču »Poštela«. — Vsem dolžnikom članarine: postni čas, čas pokore je tu! Dolgo ste že grešili na ime društva! Torej spokorite se, popoljšajte se, in — plačajte! Predsednik in blagajničarka.

— **UCITELJSKO DRUŠTVO ZA LASKI OKRAJ** zboruje v soboto, dne 7. marca 1925 ob 10. uri v šoli na Zidanem mostu. Dnevni red: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Volitev kulturnega odseka. 4. Poročilo o seji širšega sosveta UJU. 5. Predavanje tovarišice Jenkove. 6. Slučajnosti. Polnoštevilne udeležbe pričakuje odbor.

Poročila:

— **LJUBLJANSKO UCITELJSKO DRUŠTVO** je zborovalo celodnevno dne 14. februarja t. l. v telovadnici I. mestne deške osnovne šole na Ledini — Začetek ob 9. uri. — Udeležba dovoljna.

— **Po običajnem pozdravu** tov. predsednika povzame besedo g. ravnatelj državnega zavoda za gluhoneme, tov. Grm, ki nam je to pot referiral o jecanju. V globoko zamišljenem predavanju nam je najprvo obrazložil razne vzroke in nato faze jecanja. Proti koncu pa nam je strokovnjaško podal načine zdravljenja jecajočih. Za svoj tema je žel toplo priznanje navzočega učiteljstva.

Kot druga točka je prišel na razgovor pristop k »Podpornemu društvu za učiteljski naraščaj«. — Imenovano društvo oskrbuje v svojem internatu v Akademskem kolegiju 14 gojencev ljubljanskega učiteljskega, ki so skoraj samo učiteljski sinovi. — torej naši otroci. — Ker plačujejo sami komaj eno četrtino vzdrževalnine, mora kriti društvo mesečni primanjkljaj. Da se krije ta primanjkljaj, dobiva društvo sicer razne podpore, vendar to ne zadostuje. Zato je treba dobiti rednih dohodkov, ki jih da lahko le redna članarina in pa ustanovna, ki znaša letno prva 30 Din (mesečno 3 Din), druga pa enkratni znesek 1000 Din. — Zbrano učiteljstvo videč resnično potrebo takih dohodkov, je sklenilo, da pristopi »Ljubljansko učiteljsko društvo« k »Podpornemu društvu za učiteljski naraščaj« kot ustanovni član. V ta namen plača vsak organiziran tovariš enkratni znesek 5 Din. Sklenilo se je dalje tudi, da pristopimo k društvu vsi kot redni člani z mesečno 3 Din članarino. Trije dinarji — en predvojni »groš«! — in vendar bo fantom omogočen študij, društvu pa obstanek, če se vsi tovariši širom Slovenije zavedamo svojih stanovskih dolžnosti. V ta namen bomo plačali pri prvi prihodnji mesečni društveni članarini še 8 Din. Torej 13 + 5 + 3 = 18 Din. Druge mesece pa bomo k društveni članarini primaknili še po 3 Din pa bo stvar v redu, treba je le malo dobre volje in pa — srca.

Pri slučajnostih so prišla v razgovor zadnja učiteljska imenovanja, ki bijejo v obraz sklepom širšega sosveta, da imej organizacija odločilen nasvet pri učiteljskih imenovanjih. V naša imenovanja se vtikajo že taki ljudje, da je to prava sramota za naš stan. Zato je bila na zborovanju sprejeta resolucija, ki pa jo priobčujemo na drugem mestu. Po izčrpanem dnevnem redu zaključil tov. predsednik zborovanje.

Pedagoške in šolske drobtine.

— **Moskovska deca.** Moskovska »Pravda« objavlja podatke uradnega popisovanja šolske dece v sovjetski prestolici in je zadovoljna z napredovanjem komunistične zavednosti pri mladini. »Politična nepismenost« je pregnana iz moskovskih šol. 8 do 12 let stari otroci boljše poznajo sovjetsko ustavo in zgodovino revolucije, nego stari bradat kmetje. Stalno narašča število članov »Zveze komunistične omladine« in tako zvanih pionirjev (skautov). Žalibog pa se obenem pri šolski deci pojavlja slabokrvnost in njene posledice: srčne napake, glavobol, omotica in slabo spanje. To je čudno, ker istočasno posebno skrbijo šolska vodstva za šport mladine. Šole tekmujejo v nogometu in sličnem. »Zdravniki so ugotovili,« — piše »Pravda« — »da je vzrok skrajne zdelanosti

Knjigarna Učiteljske tiskarne Ljubljana — Frančiškanska ulica 6.

NOVO!

Ima v zalogi:

NOVO!

OROŽEN — CAPUDER:

Stenski zemljevid Slovenije.

Merilo 1 : 130.000. Nenalepljen v šestih listih Din 120.—, nalepljen na papir s platnenimi prigrabi Din 240.— na platnu in palicah Din 360.—

a) ROČNI ZEMLJEVIDI:

1. Gavazzi: Kraljevina SHS. Merilo 1:3.000.000. Din 3-50.
2. Senoa: Kraljevina SHS. Merilo 1:2.500.000. Din 5-—.
3. Novak: Kraljevina SHS. Merilo 1:2.500.000. Din 8-—.
4. Novak: Slovenske dežele in Istra. Merilo 1:750.000. Din 8-—.
5. Dimnik: Ročni zemljevid slovenskega ozemlja. Merilo 1:600.000. Din 10-—.
6. Dimnik: Prekmurje in Međumurje. Merilo 1:150.000. Din 10-—.
7. Dimnik: Pohorje, Kozjak. Merilo 1:150.000. Din 10-—.
8. Dimnik: Slovenske gorice, Dravsko-ptujsko polje. Merilo 1:150.000. Din 10-—.

b) STENSKI ZEMLJEVIDI.

1. Orožen: Stenski zemljevid Primorske. Din 200-—.
2. Zemljevid slov. ozemlja (v 4 listih) skupno z imenikom krajev Din 65-—, na platnu in palicah Din 165-—.
3. Franović-Gavazzi: Zemljevid Jugoslavije. Merilo 1:600.000. Na platnu in palicah Din 320-—.
4. Cvijić: Zemljevid Jugoslavije. Merilo 1:500.000. Na platnu in palicah. Din 320-—.
5. Marinković: Karta kulture kraljevine SHS. Vel. 136x120 cm. Din 80-—, na platnu in palicah Din 250-—.
6. Franović-Gavazzi: Karta balkanskega poluotoka. Merilo 1:800.000. Na platnu in palicah Din 450-—.
7. Tatalović-Tomić: Pregledna zidna karta Evrope. Merilo 1:6.000.000. Vel. 100x85 cm. Din 16-50. Na platnu in palicah Din 80-—.
8. Modestin: Fizička karta Evrope sa novim drž. granicama. Merilo 1:3.000.000. Na platnu in palicah Din 400-—.
9. Zemljevidi Azije, Afrike, Amerike, Avstralije. Vel. 130x150 cm. Na platnu in palicah Din 350-—.
10. Palestina in zemljevid obeh polut po Din 80-—.